

Kontakt: Generalsekretær Synne Lerhol – synne@ungefunksjonshemmede.no – Tlf. 480 93 590
Fagpolitisk rådgiver Cecilie Haga – cecilie@ungefunksjonshemmede.no – Tlf. 977 14 936

Kommunene er ansvarlige for en stor del av tjenestene våre medlemmer er brukere av, og Regjeringen selv sier at et sterkere sosialt sikkerhetsnett som en av tre hovedprioriteringer i budsjettet for 2018. Vi ønsker med dette å komme med våre betraktninger rundt budsjettforslaget.

Unge funksjonshemmede er en interesseorganisasjon for 35 diagnoseorganisasjoner for ungdom. Vi er en kunnskapsleverandør og samarbeidspartner innenfor inkluderende arbeidsliv, ungdomshelse og brukermedvirkning.

Kapittel 580, post 70: Bostøtte

Bostøtten er avgjørende for å redusere boligutgiftene til mennesker med lav inntekt. Dagens boligmarked gjør det nærmest umulig for denne gruppen å komme inn på, og forbli i, markedet. Dette er en ekstra stor utfordring for unge uføre som har et begrenset inntektspotensial. Unge funksjonshemmede minner også om at unge med funksjonsnedsettelse gjerne har tilleggsutfordringer med å finne egnede boliger. Flere unge uføre mistet retten til bostøtte etter at uførereformen ble innført i 2015. De som var en del av uføreordningen før reformen ble omfattet av en kompensasjonsordning som skjermer dem fra kutt i bostøtte. Ordningen foreslås videreført i 2018, og forblir altså midlertidig.

Unge funksjonshemmede ber komiteen foreslå å heve inntektsgrensen for å kvalifisere til bostøtte.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen innføre en permanent ordning som sikrer unge uføre mot tap av bostøtte ved økt inntekt.

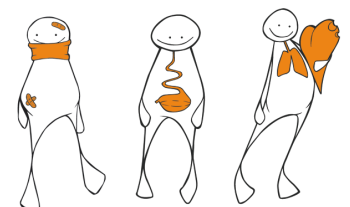
Kapittel 581, post 79: Tilskudd til heis og tilstandsvurdering

Regjeringen har utformet en handlingsplan med en ambisjon om et universelt utformet Norge. På veien dit er det viktig at vi iverksetter tiltak for å øke tilgjengelighet i eksisterende boliger og bygg. Derfor er det besynderlig at departementet foreslår et så dramatisk kutt på denne posten. Kuttet begrunnes i at det viktigste virkemiddelet for å øke antall boliger med heis er å bygge nytt. Vi er selvsagt positive til at det bygges nye boliger med heis. Samtidig mener vi sterkt at det parallelt på gjennomføres tilgjengelighetstiltak også i de bygg som ikke er planlagt rehabilitert. Særlig all den tid Regjeringen har svekket universell utforming og bokvalitet med ny byggeteknisk forskrift (TEK 17). Vi ber komiteen merke seg at 90% av boligmassen fortsatt ikke er tilgjengelig for bevegelseshemmede.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen prioritere tilgjengelighetstiltak, slik som tilskudd til heis, parallelt med utbygging av universelt utformede nybygg.

Grønt hefte – tabell C-k, kolonne 3: Saker med særskilt fordeling for kommunene 2018, Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Unge funksjonshemmede er svært positive til Regjeringens ønske om en styrking av skolehelsetjenesten og helsestasjoner for ungdom. Dette er viktige lavterskel tilbud lokalt der hvor ungdom er, og den fortsatte prioritering av disse tjenestene er svært gledelig. Likevel ønsker vi at Regjeringen fremmer forslag om økning av øremerkede midler for å oppnå en minste definert bemanningsnorm i tråd med anbefalingene fra Helsedirektoratets utviklingsstrategi for helsestasjon og skolehelsetjeneste (2010).

I 2014 forventet Helse- og omsorgsdepartementet 300 nye årsverk for midlene som ble bevilget kommunene over statsbudsjettet. KOSTRA-tallene viste i midlertidig at det kun ble opprettet 157 nye årsverk i skolehelsetjenesten det året. I tillegg viser en undersøkelse tidsskriftet *Sykepleien* gjennomførte i 356 kommuner samme år,¹ at 23 av kommunene faktisk kuttet i helsesøsterårsverk i 2014. Altså ser vi at frie midler til kommunene ikke nødvendigvis blir brukt i tråd med departementets intensjoner. Virkeligheten i kommune-Norge er preget av et stadig større ansvarsområde, og vi ser dessverre at tilbud til ungdom ikke prioriteres. Dette fører også til store variasjoner fra kommune til kommune, noe som betyr at i realiteten har ikke barn og unge i hele landet et tilgjengelig og likeverdig lavterskeltilbud i helsetjenesten. Brukerorganisasjonene, Elevorganisasjonen og Norsk Sykepleierforbund er derfor klare på at det er nødvendig med øremerking av midlene og/eller en bemanningsnorm for skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom.

Ungdom ønsker å ta hånd om sin egen fysiske, psykiske og seksuelle helse. Dette er særlig viktig for ungdom med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom, både før og etter diagnostisering. Et godt utbygd helsestasjons- og skolehelsetilbud er i tillegg et sentralt forebyggingsiltak, og må sees som en essensiell del av folkehelsearbeidet i kommunene.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen om å øremerke midler til økt bemanning av helsestasjons- og skolehelsetjenesten i kommunene, jf. tabell C-k i Grønt hefte.

Hjelpemidler

I budsjettkapitlene til Arbeids- og sosialdepartementet under overskriften *En helhetlig og brukerorientert hjelpemiddelpolitikk* lanserer Regjeringen at den vil foreta en utredning rundt muligheten for å gi kommunene totalansvaret for formidling av såkalte enkle og høyfrekvente hjelpemidler, samt at Husbanken skal overta ansvaret for hjelpemidler for tilpasning i bolig. Dette begrunnes i brukervennlighet og en mer effektiv saksbehandling.

Dette vil ha enorm betydning for både brukere av hjelpemidler og kommunenes økonomi og kompetansebehov. Unge funksjonshemmede er sterkt imot en slik ansvarsoverføring, og svekkelse av funksjonshemmedes rett til et selvstendig og aktivt liv. Retten til hjelpemidler ligger i dag i folketrygden. En ansvarsoverføring vil svekke denne retten, og gjøre den enkelte avhengig av sin kommunes økonomi og kompetansenivå. Vi vet at kommunene har svært ulike økonomiske forutsetninger, og vi vet at svært mange kommuner ikke har ergoterapeuter. Dette vil drastisk svekke funksjonshemmedes rett til et aktivt og selvstendig liv, og fragmentere et allerede varierende tjenestetilbud ytterligere. Vi ser svært alvorlig på at Regjeringen nå går imot anbefalingene fra samtlige brukerorganisasjoner i høringsrunden tidligere i år.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen umiddelbart avslutte arbeidet med utredning av kommunal ansvarsovertakelse for formidling av enkle og høyfrekvente hjelpemidler, og tilrettelegging av bolig.

¹ Tidsskriftet *Sykepleien*, nettutgave: <<http://sykepleien.no/2014/01/halvparten-gikk-til-helsesostre>> [20. oktober 2014].

